

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2020
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język hiszpański
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – czerwiec 2020 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	30 października 2020 r.

Opracowanie:

Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Anna Łochowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Krystyna Łapieńska-Rey (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opieka merytoryczna

dr Marcin Smolik (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownicy ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00, fax 22 536 65 04
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Język hiszpański

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wielokrotnego wyboru, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz jedno zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		615
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	589
	z techników	26
	ze szkół na wsi	7
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	19
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	116
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	473
	ze szkół publicznych	552
	ze szkół niepublicznych	63
	kobiety	449
	mężczyźni	166
	bez dysleksji rozwojowej	537
	z dysleksją rozwojową	78

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 1 ucznia – finalistę Olimpiady Języka Hiszpańskiego.

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	2
	słabowidzący	3
	niewidomi	0
	słabosłyszący	1
	niesłyszący	0
	ogółem	6

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		25 czerwca 2020 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		262	
Liczba zespołów egzaminatorów*		9	
Liczba egzaminatorów*		70	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		23	

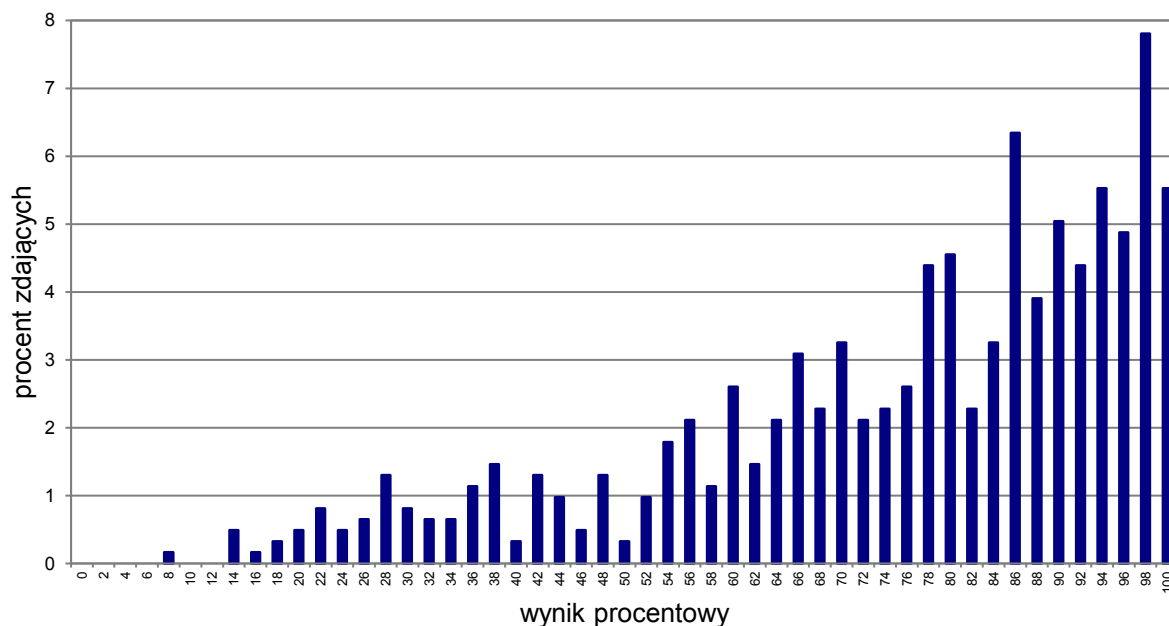
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 1. Rozkład wyników zdających

TABELA 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	615	8	100	80	98	75	21	95
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	589	8	100	80	98	76	21	96
z techników	26	–	–	–	–	–	–	–
bez dysleksji rozwojowej	537	14	100	82	98	76	21	96
z dysleksją rozwojową	78	8	100	74	60	68	24	90

* Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

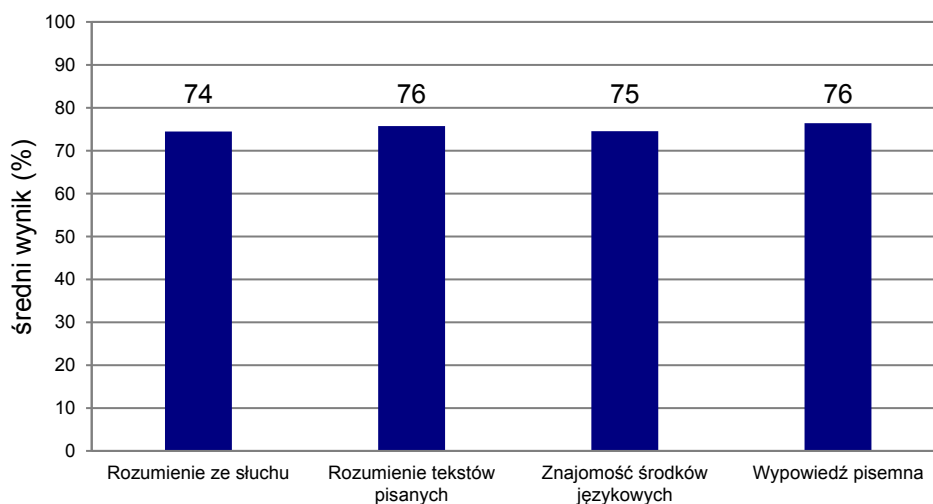
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

TABELA 5. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	67
	1.2.		80
	1.3.		77
	1.4.		81
	1.5.		61
	2.1.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	60
	2.2.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	73
	2.3.		87
	2.4.		87
	3.1.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	64
	3.2.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	83
	3.3.		82
	3.4.		67
	3.5.		75
	3.6.		2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	82
	4.2.		79
	4.3.		86
	4.4.		94
	5.1.	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	85
	5.2.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	73
	5.3.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	74
	6.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	80
	6.2.		62
	6.3.		59
	6.4.		68
	6.5.		3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.
	7.1.	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	77
	7.2.		92
	7.3.		62
I. Znajomość środków językowych	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	67
	8.2.		76
	8.3.		85
	8.4.		78
	8.5.		77
	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	54
	9.2.		66
	9.3.		73
	9.4.		94
	9.5.		74

I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.1) Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności. 5.3) Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...]. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia. 5.6) Zdający przedstawia opinie innych osób. 5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych. 7.2) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.	treść	79
			spójność i logika wypowiedzi	82
		1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	71
			poprawność środków językowych	70

WYKRES 2.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wielokrotnego wyboru, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz dwa zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		985
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	910
	z techników	75
	ze szkół na wsi	7
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	57
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	219
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	702
	ze szkół publicznych	915
	ze szkół niepublicznych	70
	kobiety	778
	mężczyźni	207

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 1 ucznia – finalistę Olimpiady Języka Hiszpańskiego.

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	2
	słabowidzący	2
	niewidomi	1
	słabosłyszący	1
	niesłyszący	0
	ogółem	6

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		25 czerwca 2020 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		423	
Liczba zespołów egzaminatorów*		9	
Liczba egzaminatorów*		70	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		1	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ² (art. 44zzz)		26	

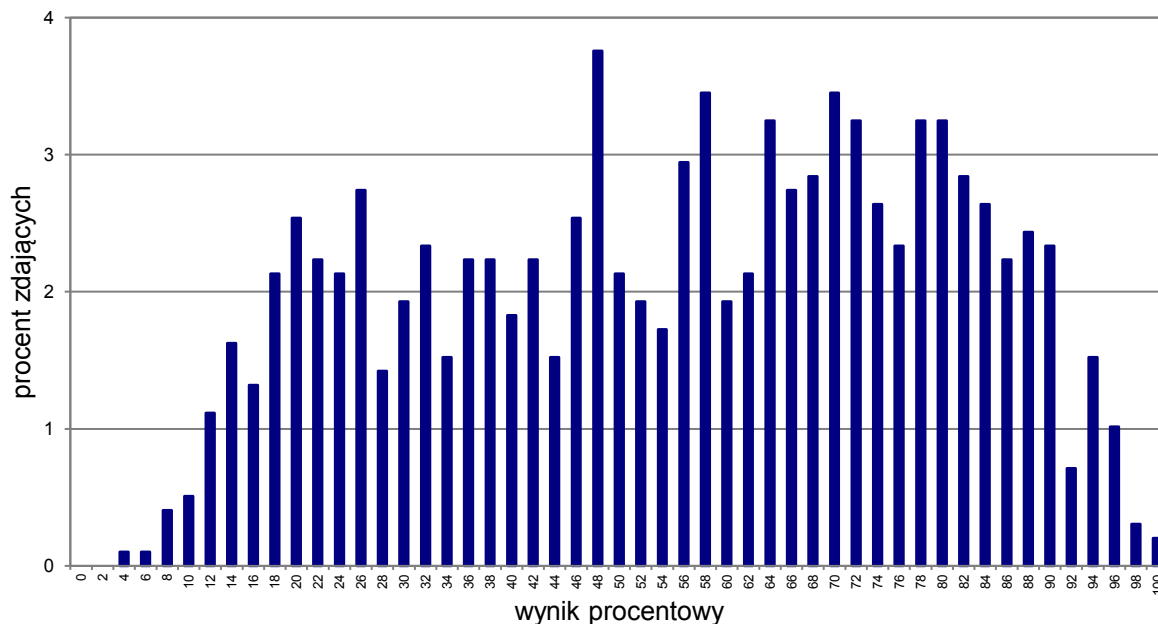
* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2223, z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

WYKRES 3. Rozkład wyników zdających

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	985	4	100	58	48	55	24
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	910	4	100	58	48	56	23
z techników	75	10	88	34	14	43	26

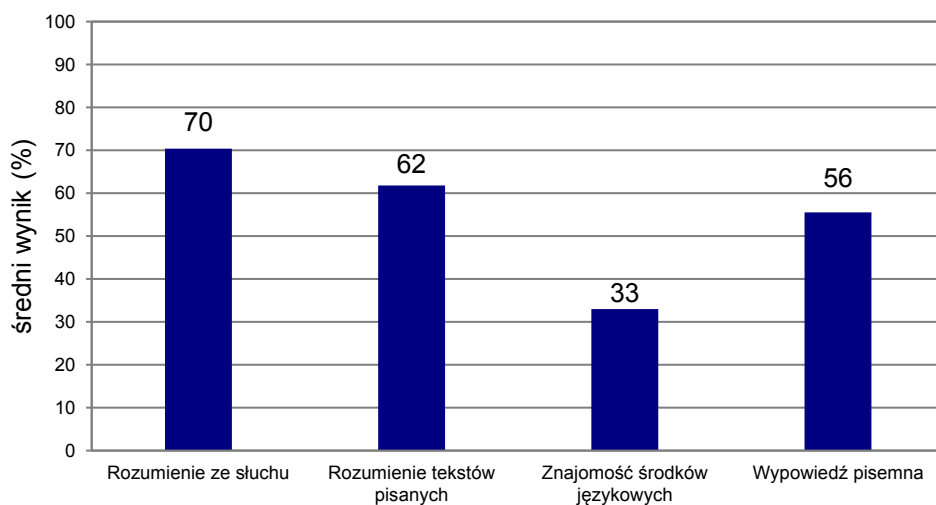
* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

TABELA 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	58
	1.2.	2.1 R) Zdający oddziela fakty od opinii.	75
	1.3.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	68
	2.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	80
	2.2.		73
	2.3.		52
	2.4.		58
	3.1.		2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
	3.2.	72	
	3.3.	79	
	3.4.	68	
	3.5.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	85
	II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.2.		91	
4.3.		57	
4.4.		50	
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	74
5.2.			61
5.3.			61
5.4.			55
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	53
6.2.			52
6.3.		3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	69
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	43
6.5.			53
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	61
	7.2.		47
	7.3.		44
	7.4.		45
	8.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	51
	8.2.		16
	8.3.		53
	8.4.		16
	9.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	31
	9.2.		7
	9.3.		21
	9.4.		6

<p>I. Znajomość środków językowych</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi</p> <p>tj. Wypowiedź pisemna</p>	10.	<p>5.2.R) Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu.</p> <p>5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości.</p> <p>5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy [...].</p> <p>5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych.</p> <p>5.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.</p> <p>5.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.</p>	zgodność z poleceniem	64
		spójność i logika wypowiedzi	55	
		zakres środków językowych	47	
		poprawność środków językowych	49	
		<p>1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</p>		

WYKRES 4.

Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Poziom podstawowy

Tegoroczni abiturienti szkół ponadgimnazjalnych przystępujący do egzaminu maturalnego z języka hiszpańskiego na poziomie podstawowym uzyskali średnio 75% punktów za rozwiązanie zadań w arkuszu.

Średnie wyniki we wszystkich czterech obszarach sprawdzanych umiejętności były porównywalne: rozumienie ze słuchu – 74%, znajomość środków językowych – 75%, rozumienie tekstów pisanych oraz tworzenie wypowiedzi pisemnej – po 76%.

W obszarze rozumienia ze słuchu maturzyści dobrze poradzili sobie zarówno z zadaniami sprawdzającymi umiejętność wyszukiwania określonych informacji w tekście, jak i z zadaniami wymagającymi globalnego rozumienia tekstu (średni wynik – odpowiednio 75% i 74%).

Wśród zadań sprawdzających pierwszą z wymienionych umiejętności najłatwiejsze okazało się zadanie 3.2., a najtrudniejsze – zadanie 1.5. W zadaniu 3.2., opartym na krótkiej wypowiedzi monologicznej pracownika baru, zdający mieli zdecydować, czym jest *café pendiente*: czy jest to kawa serwowana gratis (A.), czy sposób przyrządzania kawy (B.), czy nazwa rodzaju baru (C.). Zdecydowana większość zdających zrozumiała, że terminem tym określa się filiżankę kawy oferowaną bezpłatnie osobom, które nie mogą pozwolić sobie nawet na tak skromny wydatek. Prawidłową odpowiedź **A. Un café que se ofrece gratuitamente.** wskazało 83% maturzystów.

Przyjrzyjmy się teraz zadaniu 1.5. opartemu na fragmencie wywiadu ze zwycięzcą jednego z hiszpańskich konkursów telewizyjnych.

1.5.	Al poeta le agrada la popularidad que le dio el concurso.	V	F
<p>Transkrypcja:</p> <p><i>Periodista:</i> Me imagino que ahora te toca soportar con estoicismo a la cantidad de gente que te para por la calle para pedirte fotos y autógrafos, ¿no?</p> <p><i>David:</i> A decir verdad, me cuesta mucho aguantarlo, estoy harto de todas esas <i>selfis</i>. Uno de mis grandes placeres era leer tranquilamente en la terraza de un café. Ahora mis fans no me dejan hacerlo.</p>			

Poprawną odpowiedź wskazało 61% zdających, słusznie uznając podane zdanie za fałszywe. Słowa mężczyzny jednoznacznie świadczyły o tym, że zdobyta popularność nie daje mu powodów do zadowolenia: nieustanne rozdawanie autografów lub pozowanie do zdjęć męczy go, a spokojne oddanie się lekturze na tarasie kawiarni jest wręcz niemożliwe z powodu rzeszy otaczających go fanów. Wskazanie błędnej odpowiedzi w tym zadaniu przez dużą część zdających mogło wynikać, po pierwsze, z własnego przekonania, że zdobycie sławy przynosi radość, spełnienie i satysfakcję, po drugie, z niezrozumienia sensu całego zdania, w którym kluczową rolę pełnił czasownik *agradar* („podoobać się”, „sprawiać przyjemność”). Niektóre osoby prawdopodobnie zasugerowały się wyłącznie rzeczownikiem *popularidad* i założyły, że mają zdecydować, czy uczestnik konkursu zdobył popularność, czy nie.

Wśród zadań wymagających ogólnego rozumienia tekstu, najłatwiejsze dla tegorocznych maturzystów okazały się zadania sprawdzające umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (średni wynik za zadania 2.2.–2.4. wyniósł 82%). Ponad trzy czwarte zdających potrafiło prawidłowo określić, która z wypowiadających się osób zachęca do zrobienia czegoś, która udziela rady, a która sugeruje pewne rozwiązanie. Trudniejsze okazały się zadania sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, przy czym więcej kłopotów sprawiło zdającym stwierdzenie, co w tej chwili robią rozmawiające ze sobą osoby niż kim są (odpowiednio 64% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 3.1. i 73% w zadaniu 3.6.). Największym wyzwaniem dla zdających w tej części arkusza okazało się zadanie 2.1. wymagające określenia głównej myśli tekstu.

Esta persona

- B.** habla de un encuentro incómodo.
 D. cuenta la historia de una cadena de tiendas.

Transkrypcja:

Texto 1

¿Sabes qué me ha ocurrido hoy? En uno de los pasillos del supermercado **veo a un conocido al que no me apetece saludar. De manera automática, pierdo la mirada en el móvil mientras nos cruzamos. Me dirijo rápidamente a las cajas y salgo.** Ya en el aparcamiento me entra un mensaje en el móvil. Me lo ha enviado el conocido al que acabo de evitar. Dice que se ha cruzado en el súper con alguien que se parecía a mí y que de repente ha sentido ganas de verme. ¿Vamos a tomar algo un día de estos?, concluye.

Prawidłową odpowiedź wskazało 60% maturzystów. Kluczowe dla rozwiązania tego zadania były fragmenty dotyczące zachowania mówiącego na widok starego znajomego: *veo a un conocido al que no me apetece saludar, pierdo la mirada en el móvil mientras nos cruzamos, me dirijo rápidamente a las cajas y salgo*. Słowa te dowodziły, że nieoczekiwane spotkanie kolegi w sklepie było dla mówiącego kłopotliwe. Myśl tę wyrażało zdanie **B**. Tymczasem dla wielu maturzystów atrakcyjna okazała się odpowiedź **D.**, prawdopodobnie ze względu na pojawiające się w niej sformułowanie *cuenta la historia*. Osoby te nie zwróciły uwagi, że wyraz „historia” w zdaniu **D.** został użyty w znaczeniu „dzieje” (historia powstania sieci sklepów), a nie „opowieść o pewnym zdarzeniu”.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający mieli rozwiązać zadania wymagające wyszukania określonych informacji w tekście, zrozumienia tekstu jako całości oraz rozpoznania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Tegoroczni maturzyści najslabiej poradzi sobie z rozwiązaniem zadań sprawdzających pierwszą z wymienionych umiejętności (średni wynik – 68%). Najwięcej problemów sprawiło im wyselekcjonowanie informacji w dłuższym tekście informacyjnym, który w tym roku opowiadał o norweskim etnografie i podróżniku Thorze Heyerdahlu. Przyjrzyjmy się zadaniom 6.2. i 6.3., które okazały się jednymi z najtrudniejszych w arkuszu.

THOR HEYERDAHL

[...] Tras varios años de investigación Heyerdahl llegó a la conclusión de que las culturas polinesias y sudamericanas coincidían en una gran variedad de cosas. El científico centró su investigación en una historia concreta que cuenta que un día a las islas polinesias llegó un grupo de hombres dirigido por un jefe "semidivino" que se llamaba Tiki. Procedían del Este y enseñaron a los habitantes de las islas nuevas formas de vida. Por su parte, los indígenas sudamericanos narraban la historia de su gran caudillo que, atacado y derrotado tras una guerra cruel, escapó con el resto de sus hombres por mar hacia el Oeste. El caudillo se llamaba Kon-Tiki.

Heyerdahl empezó a elaborar una hipótesis: los pueblos polinesios procedían de América. Solo quedaba una incógnita por resolver: los indios sudamericanos nunca habían fabricado barcos y el grupo de Kon-Tiki no podía haber cruzado el océano sin una buena embarcación.

6.2. Los indígenas sudamericanos contaban que Kon-Tiki

- A. había ganado una guerra en el mar.
- B. había tenido que abandonar su tierra.
- C. había conquistado los pueblos cercanos.
- D. se había dado a conocer por su crueldad.

6.3. Heyerdahl llegó a la conclusión de que los indios sudamericanos

- A. procedían de los pueblos polinesios.
- B. habían logrado atravesar el Pacífico.
- C. se especializaban en construir barcos.
- D. habían adoptado la cultura de otro pueblo.

W zadaniu 6.2. poprawną odpowiedź **B.** wskazało 62% zdających. O tym, że Kon-Tiki, mityczny przywódca Indian, przegrał wojnę i musiał opuścić rodzinną ziemię świadczył fragment *su gran caudillo (...), atacado y derrotado (...), escapó con el resto de sus hombres por mar hacia el Oeste*. Analiza wyboru dystraktorów pokazuje, że najczęściej wybraną niepoprawną odpowiedzią było zdanie D. Osoby, które ją wybrały, najwidoczniej utożsamiały obraz okrutnej wojny (*una guerra cruel*) z okrucieństwem Kon-Tiki (*se había dado a conocer por su crueldad*). Tekst nie zawierał jednak żadnych informacji dotyczących charakteru indiańskiego przywódcy, jego postawy wobec wrogów itp. uprawniających do przypisania mu okrucieństwa.

Jeszcze trudniejsze okazało się zadanie 6.3., które poprawnie rozwiązało 59% abiturientów. Aby wskazać poprawną odpowiedź **B.**, należało przede wszystkim zwrócić uwagę na fragment dotyczący postawionej przez Heyerdahla hipotezy: *los pueblos polinesios procedían de América*, oraz powiązać ze sobą kilka faktów, takich jak przybycie na wyspy Polinezji osadników ze wschodu pod wodzą legendarnego Tiki, ucieczkę drogą morską indiańskiego *caudillo*, w końcu, zakończoną sukcesem transoceaniczną ekspedycję samego Heyerdahla na maleńkiej tratwie z wybrzeży Peru na Polinezję. Powodem uznania zdania B. za nieprawdziwe przez część zdających mogły być zawarte w tekście informacje o braku umiejętności budowania statków przez Indian południowoamerykańskich (*los indios sudamericanos nunca habían fabricado barcos y el grupo de Kon-Tiki no podía haber cruzado*

el océano sin una buena embarcación.) oraz reakcje oponentów Heyerdahla (*–¡Balsas! Es imposible cruzar el Pacífico en frágiles troncos de madera.*). Spośród błędnych odpowiedzi najczęściej wybierano opcje A. i D. Zdający, którzy je zaznaczyli, prawdopodobnie pomylili kierunki podboju. Zdaniu A. przeczyła przytoczona hipoteza Heyerdahla, natomiast zdanie D. wykluczało fragment (...) *un día a las islas polinesias llegó un grupo de hombres dirigido por un jefe “semidivino” que se llamaba Tiki. Procedían del Este y enseñaron a los habitantes de las islas nuevas formas de vida.*

Znacznie lepiej zdający poradzi sobie z zadaniami wymagającymi globalnego rozumienia tekstu (średni wynik – 81%). Najłatwiejsze okazało się zadanie 4., w którym należało wykazać się umiejętnością określania głównej myśli poszczególnych fragmentów tekstu. Polegało ono na przyporządkowaniu odpowiednich nagłówków do czterech akapitów dotyczących okoliczności powstania „psiej agencji detektywistycznej” Colina Butchera. Poszczególne nagłówki poprawnie dobrało od 79% do 94% zdających, a średni wynik za rozwiązanie całego zadania 4. wyniósł 85% i był najwyższy w całym arkuszu.

Łatwe okazały się też zadania 5.1. i 5.3., oparte na krótkich tekstach, w których sprawdzane były odpowiednio umiejętność określania intencji autora (85% poprawnych rozwiązań) oraz określania głównej myśli tekstu (74% poprawnych rozwiązań). Problem sprawiło tylko jedno zadanie – 6.5. – oparte na wspomnianym już tekście o Thorze Heyerdahlu, a sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. Zadaniem maturzystów w tym przypadku było określenie rodzaju tekstu.

6.5. El texto que has leído es

- A. una leyenda.
- B. un diario de viaje.
- C. un anuncio publicitario.
- D. un artículo informativo.

66% maturzystów słusznie uznało przeczytany tekst za artykuł o charakterze informacyjnym i wskazało poprawną odpowiedź **D**. Dość często wybierano opcję C. Mogło to być spowodowane użyciem w niej przymiotnika *publicitario*, który kojarzy się z polskim przymiotnikiem *publicystyczny*. W języku hiszpańskim oznacza jednak *reklamowy*. Dla niektórych atrakcyjna okazała się odpowiedź A. Osoby, które ją wskazały, najprawdopodobniej zasugerowały się krótką informacją o legendzie zasłyszanej przez Heyerdahla.

Zadanie 7. polegało na uzupełnieniu luk w krótkiej anegdocie brakującymi zdaniami. Średni wynik 77% punktów świadczy o tym, że tegoroczni maturzyści dobrze opanowali umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

Znajomość środków językowych sprawdzana była w zadaniach 8. i 9. Tegoroczni maturzyści bardzo dobrze poradzi sobie z zadaniem 8. opartym na krótkim tekście informacyjnym. Średni wynik za rozwiązanie całego zadania wyniósł 77%. Kłopot sprawiło jedynie zdanie *Dejando aparte los años de las guerras mundiales, cuando fue evacuada del Museo del Louvre para su protección, la célebre 8.1. _____ de Leonardo da Vinci solo ha abandonado tres veces su casa parisina.* Z kontekstu wynikało, że prawidłowym uzupełnieniem luki jest rzeczownik *obra*, który wybrało 67% abiturientów. Dla blisko jednej trzeciej zdających, którzy stracili punkt w tym zadaniu, atrakcyjniejszy był jednak wyraz *exposición*. Być może część zdających założyła, że skoro tekst dotyczy muzeum, to brakujący wyraz musi oznaczać wystawę.

Zadanie 9. oparte było na pojedynczych zdaniach i polegało na wybraniu właściwego tłumaczenia fragmentu podanego w nawiasie. Wyniki uzyskane za rozwiązanie poszczególnych jednostek były bardziej zróżnicowane niż w zadaniu 8. (od 54% do 94% poprawnych rozwiązań), a średni wynik wyniósł 72% punktów. Najwięcej problemów przysporzyło zdającym wskazanie poprawnego tłumaczenia zwrotu *jest mu zimno*. (zdanie 9.1.). Zamiast odpowiedzi **B. tiene frío** niemal połowa wybrała odpowiedzi A. *hace frío* lub C. *está frío*. Nieco łatwiejsze okazało się zadanie 9.2., w którym sprawdzana była umiejętność stosowania czasów przeszłych w zdaniach podrzędnie złożonych. Dwie trzecie zdających poprawnie uzupełniło lukę w zdaniu *Cuando llegué a casa, mis padres ya (zjedli kolację) _____*. czasownikiem w czasie *Preterito Pluscuamperfecto (habían cenado)*. Najwięcej maturzystów, bo aż 94%, wybrało poprawną odpowiedź w zdaniu 9.4., w którym należało wykazać się znajomością zwrotu *qué mala suerte*, będącym odpowiednikiem polskiego wyrażenia *ale pech!* Zadanie to okazało się jednym z dwóch najłatwiejszych w całym arkuszu.

Ostatnie zadanie w arkuszu polegało na stworzeniu własnej wypowiedzi pisemnej. W tym roku polecenie do tego zadania brzmiało następująco:

Twoja klasa wzięła udział w projekcie polegającym na sfilmowaniu wybranej sceny z książki, którą omawialiście na lekcjach. W e-mailu do kolegi z Hiszpanii:

- **opisz scenę, którą wybraliście do realizacji**
- **poinformuj, w jaki sposób przygotowywaliście się do nakręcenia tej sceny**
- **napisz, jak realizacja tego projektu wpłynęła na Twoje relacje z kolegami**
- **poinformuj, gdzie odbyła się pierwsza projekcja Waszego filmu i jak został on przyjęty przez publiczność.**

Najwyższy średni wynik zdający uzyskali za spójność i logikę wypowiedzi (82%). Średni wynik w kryterium treści – 79% punktów – również był wysoki, co oznacza, że większość abiturientów potrafiła skutecznie przekazać określone w poleceniu informacje i dobrze radziła sobie z ich rozwinięciem. Zdarzały się jednak prace, w których maturzyści pomijali istotne elementy poszczególnych podpunktów polecenia lub realizowali je mało precyzyjnie. Często użycie niewłaściwej leksyki lub błędnych form gramatycznych wyrazów powodowało znaczne zakłócenie komunikacji lub przekazanie innej informacji niż zamierzona przez zdającego.

Najmniej problemów sprawiła realizacja pierwszego i trzeciego podpunktu polecenia. Opisując wybraną scenę, zdający przedstawiali jej bohaterów, ich zachowanie, pragnienia i emocje, informowali o miejscu i czasie akcji lub innych okolicznościach przedstawianych zdarzeń. Pisząc z kolei o zmianie relacji z kolegami wskutek wspólnego udziału w projekcie, zdający najczęściej wspominali o nowo nawiązanych przyjaźniach, o pogłębieniu wzajemnego zaufania, o odkryciu wspólnych zainteresowań i pasji.

Ostatni podpunkt polecenia był dwuczłonowy. Aby wypowiedź została uznana za rozwiniętą, należało odnieść się w minimalnym stopniu do obydwu części podpunktu polecenia i jeden z nich omówić bardziej szczegółowo. Częstym błędem było przekazywanie tylko jednej części informacji. Niektórzy zdający bardzo szczegółowo opisywali reakcję publiczności, podawali czas projekcji filmu, informowali o swoich przeżyciach związanych z premierą, ale zapominali o poinformowaniu o miejscu pokazu.

Sporo trudności sprawiło poinformowanie o sposobie przygotowywania się do nakręcenia sceny. Absolwenci o niższych kompetencjach językowych nie zawsze potrafili jasno

i precyzyjnie przekazać w języku hiszpańskim swoje oryginalne pomysły. Przyjrzyjmy się poniższemu fragmentowi.

1. Con este
..... proyecto nos ayuda mucho mi padre que
..... descubrí ~~la~~ la ropa típica de
..... ~~este~~ este libro y también ~~nos~~
..... ~~me~~ ayudó con montaje. Una la semana
..... pasada yo y Julia, mi compañera de
..... clase elegimos escena del libro y
..... escribimos escenario, las dos tuvieramos
..... que convertir a los caballeros, ~~tuvieramos~~ que
..... cambiar nuestro tono de voz, pelos, todo.....

W pierwszym zdaniu autorka maila chciała najprawdopodobniej poinformować o zdobyciu strojów typowych dla epoki, ale pomyliła znaczenie czasownika *descubrir* (odkryć) z czasownikiem *conseguir* (zdobyć, postarać się o coś) oraz użyła formy 1. osoby liczby pojedynczej zamiast 3., przez co ta część zdania stała się w dużej mierze niekomunikatywna. Chcąc przekazać informację o przygotowaniu scenariusza, zdająca posłużyła się sformułowaniem *escribimos escenario* zamiast *escribimos un guion*, nie wiedząc zapewne, że słowo *escenario* oznacza miejsce, gdzie występują aktorzy w teatrze lub gdzie toczy się akcja filmu. Maturzystka popełniła też kilka poważnych błędów językowych zakłócających komunikację we fragmencie *las dos tuvieramos que convertir a los caballeros*. (m.in. użyła niewłaściwego trybu i przyimka).

Średnie wyniki uzyskane w kryterium zakresu środków językowych oraz poprawności środków językowych okazały się niższe od średnich wyników w kryterium spójności i w kryterium treści i wyniosły odpowiednio 71% i 70% punktów.

Poziom rozszerzony

Średni wynik uzyskany przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych przystępujących do egzaminu maturalnego z języka hiszpańskiego na poziomie rozszerzonym wyniósł 55% punktów.

Najwyższy średni wynik maturzyści uzyskali w obszarze rozumienia tekstów słuchanych (70%); gorzej poradzili sobie z rozumieniem tekstów pisanych oraz tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – odpowiednio 62% i 56%); najwięcej problemów sprawiły im zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 33%).

W obszarze rozumienia ze słuchu większość zadań okazała się dla zdających łatwa. Zadanie 1.2. sprawdzające umiejętność oddzielania faktów od opinii poprawnie rozwiązało 75% abiturientów. Dość wysoki średni wynik maturzyści uzyskali też za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji oraz za zadania wymagające globalnego rozumienia tekstu – w obydwu przypadkach po 70% punktów.

Najłatwiejsze w tej części arkusza okazało się zadanie 3.5. oparte na dłuższym wywiadzie z podróżniczką przemierzającą świat na motorze. Zdający mieli wykazać się umiejętnością określania intencji autora/nadawcy tekstu. Poprawne rozwiązanie wskazało 85% abiturientów. Na prawidłową odpowiedź **A. [Alicia] explica los motivos de sus actividades.** naprowadzały zarówno wypowiedzi podróżniczki, jak też pytania dziennikarza dotyczące różnorodnych sfer jej aktywności i powodów, które skłaniają ją do podejmowania coraz to nowych wyzwań.

Więcej kłopotów sprawiło zdającym zadanie 1.1. sprawdzające tę samą umiejętność, ale oparte na krótkim monologu.

Tekst 1.

1.1. El hablante

- A.** justifica una costumbre suya.
- B.** cuestiona la pérdida de los buenos modales.
- C.** compara los hábitos de los comensales de antes y de ahora.

Transkrypcja:

Ya soy suficientemente mayorcito como para no tener que comer acompañado de nadie. Entiendo que cuando era un bebé tuviese que hacerlo ayudado por mi madre o mi padre, pero desde que aprendí a manejar los cubiertos preferí que no me importunasen. Por eso me encanta comer solo e intento evitar siempre que puedo las comidas con otras personas, que en general desean darte conversación cuando lo que tú quieres es, simplemente, comer. ¿Desde cuándo comer solo en un restaurante es embarazoso? Precisamente esa es una de las maravillas de la vida cotidiana. Mientras comes la mar de tranquilo, puedes fijarte en esas parejas que comen juntas, pero sin mirarse a la cara en toda la comida, atentos cada uno a su móvil, y recriminándose algo en cuanto levantan la vista de sus telefonitos.

58% zdających zrozumiało, że mężczyzna uzasadniał swój nawyk spożywania posiłków w samotności i zaznaczyło prawidłową odpowiedź **A.** Styl wypowiedzi (elementy ironii, drobne uszczypliwości) oraz użyte przez mówiącego argumenty wskazywały, że mężczyzna – być może poirytowany brakiem zrozumienia ze strony otoczenia – postanowił wyjaśnić sprawę

swego osobliwego zwyczaju. Wielu maturzystów uznało jednak, że intencją mówiącego było wskazanie podobieństw i/lub różnic w zwyczajach biesiadników dawniej i dziś, i wybrało odpowiedź C. Do takiego wniosku mogło skłonić część zdających nawiązanie mówiącego do czasów jego dzieciństwa oraz jego obserwacje aktualnych zachowań niektórych klientów restauracji. Odwołując się do okresu swego niemowlęstwa, mężczyzna nie wspominał jednak o etykiecie obowiązującej podczas jedzenia ani w tamtych czasach, ani w ogóle w przeszłości, mówił jedynie o tym, że do momentu opanowania sztuki posługiwania się sztucami musiał być karmiony przez rodziców.

Wyniki uzyskane w tej części arkusza za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście pokazują, że tegoroczni maturzyści lepiej poradzi sobie z rozwiązaniem zadań 3.1.–3.4., opartych na wspomnianym już dłuższym wywiadzie (średni wynik – 74%), niż z zadaniami 2.1.–2.4., opartymi na krótkich wypowiedziach monologicznych o epokach historycznych (średni wynik – 66%). Przyjrzyjmy się zadaniu 2.3., które sprawiło zdającym najwięcej kłopotów w tej części arkusza.

Fragment zadania:

Esta persona

- C. destaca la condición del artista en la Antigüedad.
- D. hace referencia a los avances en el ámbito agrario.

2.3.

D

Transkrypcja:

Texto 3

Me gustaría mucho viajar en el tiempo y conocer el Antiguo Egipto. Fue una civilización deslumbrante. Tenían una literatura y un sistema de escritura propios; además, se cuidaban mucho los recursos naturales. Tuvieron la capacidad de adaptarse a las condiciones

naturales del río Nilo, supieron hacer del valle un lugar fértil y desarrollar los cultivos.

Hacían estudios topográficos y tenían desarrolladas técnicas de construcción y un buen sistema de medicina y matemáticas. Lo que más me gusta de aquella época es el arte, sobre todo, la escultura y la arquitectura. Es increíble que en una sociedad tan antigua se pudieran hacer semejantes cosas.

Zadanie to poprawnie rozwiązało 52% maturzystów. Wybór poprawnej odpowiedzi D. wymagał zrozumienia fragmentu mówiącego o przekształceniu doliny Nilu przez starożytnych Egipcjan w urodzajny obszar rolny. Określenia takie jak *un lugar fértil* i *los cultivos* bezpośrednio nawiązywały do użytego w zdaniu D. wyrażenia *ámbito agrario*. Mimo to duża grupa maturzystów wskazała jako poprawną opcję C. Odpowiedź ta mogła wydać się atrakcyjna ze względu na pojawiającą się w nagraniu krótką wzmiankę o sztuce egipskiej (*Lo que más me gusta de aquella época es el arte, sobre todo, la escultura y la arquitectura.*). Ponadto w zadaniu i wysłuchanym tekście pojawiało się kilka podobnie brzmiących słów, takich jak *condición* – *condiciones*, *Antigüedad* – *antiguo*, *artista* – *arte*. W żadnym fragmencie wypowiedzi nie było jednak mowy o pozycji artysty w kraju faraonów.

Gorzej zdający poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania określonych informacji w tekście w obszarze rozumienia tekstów pisanych (zadania 4.1.–4.4., 6.1., 6.2., 6.4. i 6.5.). Świadczy o tym średni wynik 61%.

Najbardziej zróżnicowane wyniki można zaobserwować w zadaniu 4.: od 50% do 91% poprawnych rozwiązań. Przyjrzyjmy się wyborom maturzystów w zadaniu 4.2., które okazało się najłatwiejsze w arkuszu, i zadaniu 4.4., które okazało się jednym z dwóch najtrudniejszych w tym obszarze.

Fragment zadania:

¿En cuál de los párrafos

4.2.	se habla de un estímulo que influye negativamente en el funcionamiento de un órgano?	A
4.4.	se desmiente una teoría acerca de las nuevas tecnologías?	C

Fragmenty akapitów:

¿CÓMO INFLUYEN EN NOSOTROS LOS GADGETS ELECTRÓNICOS?

- A. (...) Según los resultados del estudio, tanto el uso de aparatos electrónicos una hora antes de irse a dormir como una mayor exposición a las pantallas durante el día son perjudiciales. Chatear y jugar a los videojuegos a última hora puede provocar un aumento de la actividad psicofisiológica, lo que dificulta conciliar el sueño. Además, la prolongada exposición a la luz brillante de las pantallas afecta considerablemente al ritmo cardíaco, lo que a largo plazo resulta dañino.
- B. Aunque los teléfonos móviles justamente por ser móviles no deberían promover el sedentarismo, una investigación ha establecido una relación entre un mayor uso de esta tecnología y menores niveles de actividad física. Sin embargo, el estudio no culpa directamente al teléfono, ya que este más bien forma parte de patrones más amplios de sedentarismo en los que se incluyen la televisión y el ordenador. La mencionada contradicción no se percibe, sin embargo, en las personas más activas físicamente, que, además de hacer un menor uso del móvil en general, lo emplean para conectar con otras personas con una actividad similar, algo que las motiva a hacer más ejercicio.
- C. Hasta hace poco se consideraba que la hiperconectividad social (es decir, el uso excesivo de internet para relacionarse con la gente) tenía una mala influencia en nuestras emociones. Una nueva investigación intentó mostrar lo falso que era el fenómeno conocido como la paradoja de internet, según la cual la red estaba relacionada con la soledad, la depresión y el estrés. (...) La comunicación escrita crea impresiones más intensas porque no va acompañada de más información. De acuerdo con eso, un “te quiero” hará latir alegremente el corazón de nuestra pareja más fuerte si está escrito.

W zadaniu 4.2. zdający mieli stwierdzić, w którym akapicie znajduje się informacja o bodźcu negatywnie oddziałującym na funkcjonowanie jednego z ludzkich organów. 91% maturzystów prawidłowo zidentyfikowało tę informację w części **A.**, w której była mowa o skutkach długotrwałej ekspozycji na światło emitowane przez monitory, ekrany lub wyświetlacze. Jednym z niepożądanych skutków były zaburzenia rytmu serca. Tylko nieliczni absolwenci dobrali do pytania 4.2. akapit C. Kierowali się zapewne pojawiającym się w nim wyrazem *corazón*. Kontekst wykluczał jednak tę odpowiedź, ponieważ fragment C. traktował o pozytywnych stronach nowoczesnych technologii.

O wiele większym wyzwaniem okazało się zadanie 4.4., w którym poprawną odpowiedź wskazał co drugi maturzysta. Zdający mieli zdecydować, w której części tekstu neguje się pewną teorię dotyczącą nowych technologii. Trudność w tym zadaniu polegała na tym, że w każdym akapicie autor powoływał się na wyniki badań i nawiązywał do różnych teorii. Kluczowym dla rozwiązania tego zadania było zdanie w części **C.**: *Una nueva investigación intentó mostrar lo falso que era el fenómeno conocido como la paradoja de internet, según la cual la red estaba relacionada con la soledad, la depresión y el estrés*. Wybory dystraktorów pokazują, że najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią była B. W tej części artykułu autor nawiązywał do wyników badań, które wykazały jawną sprzeczność między upowszechnieniem się telefonów komórkowych (w wielu językach określanych mianem „mobilnych”, czyli „przemieszczających się”), a spadkiem aktywności fizycznej ich użytkowników. Dla maturzystów, którzy skupili swoją uwagę na tych właśnie zdaniach, rozstrzygającym mogło stać się stwierdzenie autora *Sin embargo, el estudio no culpa directamente al teléfono (...)*. Zdający nie zrozumieli, że w omawianym fragmencie nie chodziło o zakwestionowanie jakiegokolwiek teorii, lecz o dostrzeżenie paradoksu pewnego zjawiska.

Bardziej wyrównane wyniki, ale zarazem niższe niż w zadaniu 4. (od 43% do 53% poprawnych rozwiązań), można zaobserwować w zadaniach 6.1.–6.2. oraz 6.4.–6.5., wymagających wyselekcjonowania informacji w dłuższych tekstach. Analiza wyborów odpowiedzi prowadzi do wniosku, że jedną z przyczyn utraty punktów w tych zadaniach mogła być nieuważna lektura oraz odwoływanie się bardziej do własnych przekonań niż do treści tekstu. Najlepszym tego przykładem jest zadanie 6.4., które rozwiązało 43% abiturientów.

Fragment tekstu:

Una apariencia impecable es, con frecuencia, el resultado de años de entrenamiento en manos de padres severos –o años de usar uniforme en la escuela o en el ejército–. Este tipo de apariencia apunta a una disciplina fuera de lo común que suele traducirse en una ética fuertemente ejercitada.

Cuando las prendas son demasiado grandes, demasiado pequeñas, están hechas harapos o no han conocido lo que es una plancha, estamos ante un claro indicador de que el usuario carece de disciplina y que no se interesa por los detalles. Se considera que es el resultado de dos experiencias opuestas: o haber crecido en un ambiente en que la vestimenta adecuada no era una prioridad, o todo lo contrario, haber tenido que obedecer unas normas muy estrictas y severas en la infancia. En este segundo caso se trata de expresar la rebelión contra la disciplina impuesta por los padres.

Siempre que veas a alguien vestido a la moda más allá del sentido común, como usar pantalones cortos en lo más crudo del invierno o sandalias en la nieve, estarás ante una persona insegura, cuyo único objetivo es seguir ciegamente una tendencia para llamar la

atención, sentirse importante y elevar su autoestima. Por eso, suele darse mucho en los adolescentes, que creen que todos están pendientes de lo que llevan puesto.

6.4. Según el texto, las personas que descuidan su vestimenta

- A. pueden haber recibido una educación rigurosa.
- B. intentan llamar la atención de esta forma.
- C. carecen de recursos para vestirse bien.
- D. suelen ser despistadas.

Poprawną odpowiedź **A.** wskazała mniej niż połowa zdających, choć autor artykułu wyraźnie stwierdził, że niedbały ubiór może być przejawem buntu przeciwko rygorowi, w jakim ktoś był wychowywany. O odrzuceniu odpowiedzi A. przez wielu maturzystów najprawdopodobniej zdecydował fakt, że w poprzednim akapicie pojawiała się informacja o nienagannym wyglądzie osób, które w dzieciństwie podlegały żelaznej dyscyplinie. Uznawszy wątek surowego wychowania za „wyczerpany”, zdający być może nie przeanalizowali pod tym kątem fragmentu dotyczącego niedbałego stroju i w konsekwencji przeoczyli kluczowe dla rozwiązania zadania informacje. Wybory dystraktorów pokazują, że atrakcyjna była odpowiedź B. Część maturzystów, szczególnie tych o niższych kompetencjach językowych, najpewniej zasugerowała się użytym w tekście i w zadaniu wyrażeniem *llamar la atención*, ale wielu zdających mogło wybrać odpowiedź B., bazując na własnych obserwacjach i doświadczeniach: za duże lub za małe, wygniecione lub dziurawe ubranie jest często jednym ze sposobów zwrócenia na siebie uwagi. Autor artykułu przypisywał jednak taki cel osobom niepewnym siebie, które szokując swoją ekstrawagancją, chcą poczuć się dostrzeżone i docenione.

Globalnego zrozumienia tekstu wymagało zadanie 6.3., sprawdzające umiejętność określania intencji autora/nadawcy tekstu. Prawie 70% zdających zrozumiało, że autor opowiadania bawił czytelnika swoimi fantazjami na temat starego, nieużytego garnituru, któremu dał nowe życie w swojej wyobraźni.

W obszarze tekstów pisanych, w zadaniu 5., sprawdzana była jeszcze jedna umiejętność: rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Średni wynik 63% wskazuje, że zdający nieznacznie lepiej opanowali tę umiejętność niż umiejętność znajdowania szczegółowych informacji w tekście. Poziom rozwiązania poszczególnych zadań 5.1.-5.4. był dość zróżnicowany i wyniósł od 55% do 74%.

Najtrudniejsze dla tegorocznych maturzystów okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych, w szczególności zadania otwarte. Najniższy średni wynik – 16% - zdający uzyskali za zadanie 9., które polegało na przekształceniu zdania wyjściowego z wykorzystaniem słowa-klucza (technika transformacji). Zaledwie 6% abiturientów wykazało się znajomością konstrukcji peryfrastycznej *acabar+gerundio*, a 7% potrafiło zastosować konstrukcję porównawczą *igual de* zamiast *tan...como...*. Tylko co piąty zdający poprawnie przekształcił zdanie *Haré una fiesta en mi casa siempre y cuando traigáis comida y bebida.* na proste zdanie warunkowe z użyciem spójnika *si*. Jednym z częstych powodów utraty punktu w tym zadaniu było tworzenie form trybu *Indicativo* od nieistniejącego czasownika *traigar* zamiast *traer* lub stosowanie form czasu *Futuro* w zdaniu podrzędnym. Co trzeci maturzysta znał strukturę *al+bezokolicznik* wymaganą w zadaniu 9.1.

Wyższy średni wynik – 34% – abiturienti uzyskali za rozwiązanie zadania 8., w którym należało uzupełnić podany tekst brakującymi wyrazami (tzw. *open cloze*). Poziom rozwiązywalności poszczególnych jednostek wyniósł od 16% do 53%.

W tym obszarze najmniej kłopotów sprawiło zadanie 7., które polegało na uzupełnieniu luk wyrazami podanymi w opcjach odpowiedzi. Średni wynik za to zadanie wyniósł 49%. Najłatwiejsze okazało się zadanie 7.1. sprawdzające znajomość zwrotu *caer en la trampa* (61% poprawnych odpowiedzi), a najtrudniejsze – zadanie 7.3., wymagające uzupełnienia luki brakującym przymikiem w wyrażeniu *poner en apuros* (44% poprawnych odpowiedzi).

Analiza rozwiązań zadań w tym obszarze prowadzi do wniosku, że większość absolwentów nie opanowała w zadowalającym stopniu struktur leksykalno-gramatycznych, których znajomości należałoby oczekiwać od osób przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym.

Słabe opanowanie umiejętności stosowania struktur leksykalno-gramatycznych i niezbyt szeroki zasób słownictwa, jakim dysponowała duża część maturzystów przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym, dały się zaobserwować również w obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej. W tym roku zdający mieli do wyboru napisanie rozprawki typu „za i przeciw” lub artykułu publicystycznego. W rozprawce należało przedstawić wady i zalety użytkowania samochodów samojeżdżących. Napisanie artykułu wymagało zrelacjonowania wizyty w restauracji, w której posiłki spożywa się w całkowitej ciemności, oraz wyrażenia swojej opinii na temat celowości otwierania tego typu lokali. Najniższe wyniki maturzyści uzyskali w kryterium zakresu środków językowych oraz w kryterium poprawności językowej (odpowiednio 47% i 49% punktów). Ograniczona znajomość leksyki i zaawansowanych struktur gramatycznych, nieznajomość zwrotów idiomatycznych i wyrażen typowych dla języka hiszpańskiego sprawiły, że zdający mieli kłopoty z precyzyjnym wyrażeniem myśli, a ich wypowiedzi pozbawione były naturalności. Z kolei błędy językowe, wynikające niejednokrotnie z braku znajomości podstawowych zasad gramatycznych, rzutowały na spójność i logikę tekstu (średni wynik w tym kryterium to 55% punktów). Najwyższy wynik zdający uzyskali w kryterium zgodności z poleceniem (64%), nie oznacza to jednak, że można go uznać za w pełni satysfakcjonujący. Wiele wypowiedzi cechowała powierzchowność, wynikająca zapewne z ograniczonego zasobu środków językowych, ale też z braku umiejętności doboru odpowiednich argumentów do wskazanych w poleceniu elementów tematu. Powodem utraty punktów przez niemałą część zdających, którzy zdecydowali się na napisanie artykułu, było realizowanie drugiego elementu tematu, czyli opinii, w zakończeniu. Na niskich średnich wynikach w tym obszarze zaważył też fakt, że niektórzy zdający w ogóle nie podjęli próby napisania pracy na żaden z dwóch tematów.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka hiszpańskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach.

- ❖ Wybory zdających w zadaniach zamkniętych pokazują, że niejednokrotnie udzielają oni odpowiedzi na podstawie pojedynczych słów powtarzających się w tekście słuchanym lub czytanim i w zadaniu, a za mało uwagi zwracają na kontekst, w jakim te wyrazy występują. Bardzo ważne jest, aby przygotowując uczniów do egzaminu, zachęcać ich do bardziej wnikliwej analizy powiązań między tekstem a zadaniem. Powinni oni być w stanie wskazać fragment tekstu, który uzasadnia wybór poprawnej odpowiedzi oraz podać powody odrzucenia pozostałych opcji.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu na poziomie rozszerzonym. Wielu zdających uzyskuje niskie wyniki, a czasem nie podejmuje nawet próby rozwiązania tych zadań. Wskazywać to może na zbyt duże skupienie się na lekcjach na umiejętnościach receptywnych i mniej intensywną pracę nad jakością języka uczniów. Tymczasem brak znajomości podstawowych struktur gramatycznych lub ograniczony zasób słownictwa może wpływać nie tylko na wynik osiągany przez maturzystów w zadaniach sprawdzających znajomość środków językowych, ale bardzo często pośrednio powoduje też błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych oraz pisanych tekstów. Staje się też poważną przeszkodą w stworzeniu poprawnej, logicznej, wyczerpującej wypowiedzi pisemnej.
- ❖ Biorąc pod uwagę ograniczony zasób słownictwa, którym dysponują zdający (szczególnie ci, którzy przystępują do egzaminu na poziomie rozszerzonym), można stwierdzić, że wskazane byłyby dodatkowe ćwiczenia syntaktyczne polegające na kształtowaniu umiejętności konstruowania zdania tak, aby najtrafniej wyrażało ono pożądaną myśl. Pomocne będą także ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne, np. zastępowanie słów i struktur o wysokim stopniu pospolitości wyrażeniami synonimicznymi, sięganie do idiomów, metafor itp.
- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę zdających na to, aby działali w sposób planowy. Niejednokrotnie maturzyści pomijają w swoich wypowiedziach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu lub realizują je w niewłaściwy sposób. Jedną z usterek zaobserwowanych w części wypowiedzi pisemnych na poziomie rozszerzonym był brak zakończenia w artykule. Część zdających w ostatnim akapicie realizowała drugi element tematu, czyli wyrażała swoją opinię o celowości otwierania lokali, w których spożywa się posiłki w całkowitej ciemności. Omawianie z uczniami kryteriów oceniania jest bardzo ważne, aby mogli oni uniknąć błędów, które mogą wpłynąć negatywnie na wynik ich wypowiedzi pisemnej.